

almindelig Undervisningslov og til en almindelig Communallov, er det slet ikke saa ganske rimeligt, at disse Love hurtigt ville komme tilstede. Mig idetmindste skulde det ikke overrasse, om der vilde medgaae endog Aar, før end disse større og almindelige Love ville komme. Under disse Omstændigheder kan jeg for mit Vedkommende ikke indsee rettere end, at man bør fremme det foreliggende Lovforslag, for omhyggeligt at overveie, hvorvidt vi med tilbørligt Hensyn, blandt Andet til de Momenter, den høitagtede Minister har paapeget, kunne lade det blive Lov.

Den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die District (Lehmann) berørte forleden Dag det Betænkkelige i at benytte vort Initiativ til at fremkomme med Lovforslag; men jeg vil henstille til Forsamlingen, om det ikke, naar Regeringen, og det gjør den i dette Tilfælde, synes at staae stille eller idetmindste at gaae langsommere frem end den selv havde berettiget os til at haabe, ligger nær at anbefale vor nye Tingenes Orden for Folket udenfor ved at vise, at vi Intet lade uforsøgt for at afhjælpe den Trang, der føles i vide Kredse. Jeg paastaar, at dette Forslag netop berører en saadan Trang, der føles i vide Kredse i Folket, og jeg paastaar fremdeles, at det netop er ved saadanne mindre Love, som man uden stor Fare og uden megen Vansteligheid kan bringe istand, at vi strax og hurtigt lære Folket at indsee det Gode, det har netop ved sin frie Forsatning, ved sine folkefæredede Mænd. Jeg paastaar saaledes, at de Landboreformer, der tildeels ved Initiativet herfra ere bragte tilstede, have saameget som noget Andet og maastee mere end noget Andet populariseret vor frie Forsatning i Folket, og jeg vil derfor ved denne som ved lignende Leiligheder give min Stemme til, at sliige Lovforslag nyde Fremme, naar jeg billiger Principet, og naar jeg ikke kan betvivle, at der ved en omhyggelig Bearbejdelse deraf virkelig kan skaffes et Resultat tilstede, som gavner i mange Retninger, og som ikke skader i nogen.

Lehmann: Da jeg er den Rigsdagsmand, til hvem den ærede Forslagsstiller har sigtet, skal jeg med to Ord angive, hvorfor jeg vil fremme mod Sagens Fremme. Jeg vil

dog imidlertid først begynde med at udtale min Paaskjønnelse af, at den ærede Rigsdagsmand i mange Ting var enig i de Bemærkninger, jeg ved en tidligere Leilighed udtalte, ingenlunde med „Suffisance“, men med den Frimødigheid, hvormed man tør udtale Saadant. Alt han ikke billiger det i Et og Alt, finder jeg aldeles naturligt, da jeg selvselgelig har forudsat, at enhver Rigsdagsmand med Hensyn til Billigheden eller Misbilligheden af disse Dittringer maatte være berettiget til at have sin egen Mening. Hvad dernæst den foreliggende Sag angaaer, skal jeg meget villig indrømme, at de nuværende Amts-Skoledirectioner ere uheldigt organiserede (Hør!); der er Ingen, der kan have gjort bedre Erfaring i saa Henseende, end den Ulykkelige, der har været Medlem af 3 forskjellige Amts-Skole-directioner, og som meget ofte har havt at udtale sig over en og samme Gjenstand paa 3 forskjellige Steder. Jeg troer altsaa, at denne Sammensætning af Amtsprovsten og Amtmanden er uheldig, og nærer det Haab, at det ved en Omorganisation af Skolevæsenet vil blive undergivet en meget alvorlig Reform, men jeg troer, at det vilde være endnu meget uheldigere at henlægge det til Amtsraadet. Der er allerede af en æret Taler bleven gjort opmærksom paa det meget Rigtige og Tiltalende, som ligger i det Princip, at Børnenes Forældre skulle have Indflydelse paa en Sag, der ligger Familien saa overordentlig nær, som Valget af Skolelærere og Bestyrelsen af den Skole, til hvilken de endogfaa lovtvungne skulle betroe deres Børns Opdragelse, men jeg nægter paa det Allerbestemteste, at Børnenes Forældre faae nogen Indflydelse paa Skolevæsenet derved, at det henlægges til Amtsraadet. De 3 til 4 valgte Medlemmer, som have Sæde i Amtsraadet, ere nemlig meget langt fra at være Forældre til Amtets Børn (Vatter), og det er aldeles vist, at den meget fjerne Indflydelse, som kunde søges i den reent formelle Omstændighed, at de fremgaae ved et dobbelt Valg af Børgerne, ikke i den Henseende kan give nogensomhelst Erstatning. Det er et Spørgsmaal af den største Betydning og som vi i sin Tid, naar Skoleloven foreligger, bør sjenke en særdeles Overveieelse, hvorvidt vi kunne lade selve